

Navodila za delo v aplikaciji COBISS Lib

Priročnik za uporabnike

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization Regional Centre for Library Information Systems and Current Research Information Systems Regionalni center za knjižnične informacijske sisteme in informacijske sisteme o raziskovalni dejavnosti

IZUM

© IZUM, 2025

Kazalo	2
Navodila za delo v aplikaciji COBISS Lib	3
1 Uvod	4
1.1 Prijava v COBISS Lib	4
1.2 Namestitev aplikacije COBISS IO	5
1.3 Delo z datotekami	6
1.4 Vnos diakritičnih znakov	7
2 Uporabniški vmesnik COBISS Lib	9
2.1 Glavno okno COBISS Lib	9
2.2 Iskalnik	10
2.3 Urejevalnik	11
2.4 Pregledovalnik	12
2.5 Segment Izpisi	13
2.6 Zgodovina	14
2.7 Bližnjice	14
2.8 COBISS Asistent	15
3 Posebno oblikovana okna	16
3.1 Okno Kartica	16
3.2 Izvoz podatkov	17
3.3 Iskalnik Katalog	18
3.4 Okno Koledar v vzorcu izhajanja	18
4 Segment Nastavitve in administracija	20
4.1 Nastavitev hitrih gumbov za izvajanje postopkov	20
5 Nasveti pri delu v COBISS Lib	22
6 Seznam bližnjic (hitrih tipk) za izvedbo nekaterih postopkov	24
6.1 Hitre tipke v glavnem oknu COBISS Lib	24
6.2 Hitre tipke v iskalnikih	25
6.3 Hitre tipke v oknu Kartica	25
6.4 Hitre tipke v oknu Katalog	26
7 Začetek dela v COBISS Lib	27

Navodila za delo v aplikaciji COBISS Lib

1 Uvod

Nova generacija programske opreme COBISS Lib je spletna aplikacija z enakimi funkcionalnostmi, kot jih ima COBISS3, vendar z novim uporabniškim vmesnikom. Aplikacija deluje v običajnih spletnih brskalnikih in jo je možno uporabljati na različnih napravah, tudi tablicah in mobilnih telefonih.

COBISS Cat je ločena aplikacija. Več o njej je mogoče prebrati v navodilih Navodila za delo v COBISS Cat.

A Hkratno delo v COBISS3 in COBISS Lib

Nekaj časa bo še možno delati tako v COBISS3 kot tudi COBISS Lib, kar pomeni, da se spremembe, postopki itd., izvedeni v COBISS3, kažejo tudi v COBISS Lib in obratno.

Za prijavo v COBISS3 ali v COBISS Lib uporabljamo isto uporabniško ime, vendar pa se v obe aplikaciji ne moremo prijaviti hkrati.

V nadaljevanju so predstavljeni:

- prijava v COBISS Lib
 - namestitev servisa COBISS DGW
 - delo z datotekami
- uporabniški vmesnik COBISS Lib
 - glavno okno COBISS Lib
 - iskalnik
 - urejevalnik
 - pregledovalnik
 - segment Izpisi
 - zgodovina
 - bližnjice
- posebno oblikovana okna
 - okno Kartica
 - izvoz podatkov
 - iskalnik Katalog
 - okno Koledar v vzorcu izhajanja
- delo v segmentu Nastavitve in administracija
 - nastavitev hitrih gumbov za izvajanje postopkov
- nasveti pri delu v COBISS Lib
- možnost uporabe hitrih tipk v posameznih delih vmesnika

1.1 Prijava v COBISS Lib

COBISS Lib je spletna aplikacija. Pogoja za delo sta zmogljiva internetna povezava in uporaba enega izmed najpogosteje uporabljanih spletnih brskalnikov (npr. Chrome, Firefox, Edge ...).

V aplikacijo COBISS Lib se prijavite z domače strani na povezavi https://www.cobiss.si/knjiznicarji.htm, kjer pri razdelku **COBISS Lib** izberete možnost **Prijava v pravo okolje**. Vpišete akronim ali naziv vaše knjižnice in nato iz spustnega seznama izberete vašo knjižnico.

V COBISS Lib se lahko prijavite tudi tako, da v spletni brskalnik vpišete spletni naslov https://cs.cobiss.net/clib/akronim/, kjer kot akronim vpišete akronim vaše knjižnice, npr. za Mariborsko knjižnico z akronimom SIKMB je spletni naslov za prijavo https://cs.cobiss.net/clib/sikmb/.

Po kliku na povezavo se bo izpisalo prijavno okno COBISS Lib, kjer vpišemo uporabniško ime in geslo, ki sta enaka kot za delo v COBISS3:

CL COBISS	Lib
SIKMB_TST	
Uporabniško ime	
a zdenka	
Geslo	
•••••••	٢
Jezik	
Slovenian	~
Prijava	
Sprememba gesla/pozabl	jeno geslo

Prijavno	okno	COBISS	Lib
----------	------	--------	-----

Tudi pooblastila za delo so enaka kot pri delu v pravem okolju COBISS3.

Nameščanje COBISS Lib kot aplikacije

A Opozorila

Dovoljenje za pojavna okna v COBISS Lib: Za izvedbo vseh postopkov v aplikaciji COBISS Lib (npr. pripravo izpisov) je treba v spletnem brskalniku **Firefox** obvezno omogočiti pojavna okna (angl. *pop-ups*) za spletni naslov aplikacije COBISS Lib. V drugih brskalnikih je ta nastavitev občasno potrebna po namestitvah novih verzij brskalnikov; odvisna je od osnovnih nastavitev brskalnika.

Čas neaktivnosti v COBISS Lib in samodejna odjava : Po eni uri nekativnosti v COBISS Lib boste samodejno odjavljeni iz aplikacije.

1.2 Namestitev aplikacije COBISS IO

Za uporabo perifernih naprav, kot so tiskalniki, RFID-plošče, blagajniški predal itd., mora knjižnica namestiti

aplikacijo COBISS IO, ki nadomešča dosedanji servis COBISS DGW. Aplikacija COBISS IO omogoča komunikacijo med aplikacijo COBISS Lib in perifernimi napravami.

Spodaj je pregled naprav in storitev, ki jih knjižnica uporablja oz. ponuja svojim uporabnikom. Za vsako je v stolpcu **Aplikacija COBISS IO** navedeno, ali je namestitev obvezna ali ne.

STORITEV/OPREMA KNJIŽNICE	APLIKACIJA COBISS IO	NASTAVITEV V APLIKACIJI COBISS IO	ОРОМВА
Tiskalniki (nalepke, izpisi, zadolžnice/računi)	DA	/	Sprotno tiskanje zadolžnic, računov, nalepk, izpisov
Čitalniki črtnih kot	NE		
Davčno potrjevanje računov	DA	COBISS IO Properties/FURS	Namestitev certifikata za davčno blagajno v COBISS IO
Zgolj negotovinska poravnava terjatev zunaj knjižnice	NE		
RFID-naprave – gradivo	DA	COBISS IO Properties/RFID/Setup Holdings	
RFID-naprave – članske izkaznice	DA	COBISS IO Properties/RFID/Setup Patrons	
RFID – inventarizacija IZUM	DA	COBISS IO Properties/RFID/Setup Holdings	
Blagajniški predal	DA		
Podpisna tablica	DA		
Varnostna vrata	NE		
Knjigomati	NE		
Paketniki	NE		
Tiskanje/pošiljanje/izvoz ali uvoz/shranjevanje dokumentov in izpisov	DA		Primer postopkov: uvoz e- dokumentov, pošiljanje računov v računovodstvo, izvod podatkov za nalepko/čip RFID
Tiskanje vseh izpisov zgolj iz formata .pdf	NE		
VALÚ	DA	COBISS IO Properties/Valu	Namestitev certifikata in nastavitve za Valu v COBISS IO
POS-terminal	DA	COBISS IO Properties/POS	
Urbana, Sitium, Centralka	DA		Namestitve certifikatov in potrebne nastavitve za posamezno rešitev v COBISS IO

Za dodatne informacije v zvezi z aplikacijo COBISS IO se, prosimo, obrnite na tehnično pomoč IZUM.

1.3 Delo z datotekami

Delo z datotekami v aplikaciji COBISS Lib poteka v skladu s funkcionalnostmi spletnih brskalnikov. Tako lahko v

postopkih, kjer za izvedbo postopka potrebujemo datoteko (npr. **Ažuriraj podatke o članih – uvoz**), v oknu **Izbor datoteke** z gumbom **Izberi datoteko …** to datoteko poiščemo ali jo z mesta, kjer je shranjena, povlečemo in spustimo v za to predvideni okvirček.

Ali lahko pri postopkih, kjer se kot rezultat kreirajo datoteke (npr. **Ažuriraj podatke o članih – izvoz** ali z možnostjo **Izvozi v besedilno datoteko** v iskalnikih), določimo ali spremenimo lokacijo shranjevanja in vpišemo ime prenesene datoteke, je odvisno od nastavitev spletnega brskalnika. Privzeto mesto shranjevanja datotek je največkrat mapa *Prenosi* oz. *Downloads*, datoteka pa običajno tudi ohrani ime, kot ga je ponudila aplikacija pri prenosu.

$igodoldsymbol{ m Nastavitev}$ spletnega brskalnika, da uporabnik ob prenosu izbere lokacijo in

vpiše ime datoteke

Med nastavitvami spletnega brskalnika poiščemo možnost *Downloads* oz. *Prenosi* ter nato označimo delovanje funkcionalnosti **Pred prenosom vprašaj, kam želim shraniti vsako datoteko** oz. **Always ask you where to save files**.

A Opozorilo

Pri postopkih, kjer uporabljamo datoteke, priporočamo previdnost, saj gre največkrat za postopke, kjer spreminjamo večjo količino podatkov.

1.4 Vnos diakritičnih znakov

Znaki, ki jih lahko vnašamo, so odvisni od operacijskega sistema, ki ga uporabljamo (Windows, Linux, Mac ...), in od nastavitve tipkovnice na osebnem računalniku. Za pravilen vnos podatkov potrebujemo standardno tipkovnico in ustrezno nastavitev tipkovnice za posamezni jezik v sistemu Windows. Na ta način lahko vnašamo vse črke posameznega jezika, druge znake s tipkovnice in znake, ki nastanejo s kombinacijo znaka in osnovne črke (npr. <AltGr> + <"> + <A> izpiše Ä).

Uporabniki operacijskega sistema Windows lahko za vnos diakritičnih znakov, ki jih ne najdemo na tipkovnici, uporabijo Windows Tabela znakov (Character Map). Če uporabljamo operacijski sistem Windows 10, je postopek vnosa diaktritičnih znakov naslednji:

- 1. V opravilni vrstici svoje delovne postaje v okno za iskanje vpišemo *Tabela znakov (Character Map)*. Na seznamu se izpiše aplikacija *Tabela znakov (Character Map)* in nanjo kliknemo.
- Odpre se okno Tabela znakov (Character Map).
 Vsaka pisava vključuje drugačen nabor znakov, zato najprej izberemo ustrezno pisavo in nato še znak. Znak izberemo tako, da ga kliknemo. Nato kliknemo še gumb Izberi (Select).
- 3. Kliknemo gumb Kopiraj (Copy).
- 4. Aktiviramo okno programske opreme COBISS (kliknemo kjer koli v oknu ali gumb z imenom okna v opravilni vrstici).
- 5. Izberemo vnosno polje in se postavimo na mesto, kjer želimo vpisati izbrani znak.
- 6. Znak vpišemo s pritiskom kombinacije tipk **<Ctrl** + **V**>.

🖓 _{Nasveti}

Uporabimo lahko tudi kakšno drugo tabelo znakov npr. BabelMap, ki jo prenesemo s spleta: https://www.babelstone.co.uk/Software/BabelMap.html. Dodana vrednost te tabele znakov je, da lahko v vnosno polje vpišemo tudi besedilo, ne samo posamezne črke. S tabelo znakov lahko kopiramo v odložišče posamezne znake ali celotno besedilo, ki smo ga vnesli v vnosno polje pri Razporeditev znakov na tipkovnici lahko zamenjamo tudi s preklopom jezika, kar storimo s kombinacijo tipk <Windows> + <preslednica>.

A Opozorilo

V operacijskem sistemu preverimo, ali imamo pri možnosti *Področne nastavitve* (*Clock and Region*) nastavljeno vrednost *Slovenian*.

2 Uporabniški vmesnik COBISS Lib

Uporabniški vmesnik COBISS Lib sestavljajo naslednje komponente:

- glavno okno COBISS Lib
- iskalnik
- urejevalnik
- pregledovalnik

2.1 Glavno okno COBISS Lib

Funkcionalnosti glavnega okna COBISS Lib so naslednje:

Glavno okno aplikacije COBISS Lib

- 1. Možnost za preklop na celozaslonski način dela
- 2. Izpis informacije o bazi in oddelku, v katerega smo prijavljeni
- 3. Izbor oddelka in možnost preklapljanja med oddelki
- 4. Vpogled v zgodovino zapisov
- 5. Vpogled v priljubljene zapise
- 6. Vpogled v sporočila in obvestila z informacijo o številu le-teh
- 7. Dostop do mesta za obdelavo rezervacij s podatkom o številu prispelih rezervacij (števec se posodobi vsakih 10 minut)
- 8. Dostop do mesta za spremljanje zahtevkov za medknjižnično izposojo (MI) z informacijo o številu prispelih zahtevkov (števec se posodobi vsakih 10 minut)
- 9. Pomoč in informacije o programski opremi COBISS Lib
- 10. Možnost spremembe teme (temna/svetla)
- 11. Informacija o prijavljenem uporabniku in hkrati gumb za odjavo iz aplikacije COBISS Lib
- 12. Ime vsebinskega sklopa s pripadajočo ikono, ki sklop označuje
- 13. Možnost za dodajanje novega zapisa v izbrani vsebinski sklop
- 14. Klik na ime vsebinskega sklopa za odprtje iskalnika za izbrani vsebinski sklop
- 15. Ime postopkov v vsebinskem sklopu Posamezni postopek sprožimo s klikom na ime postopka.
- 16. Del okna, kjer izberemo segment programske opreme COBISS Lib Izpišejo se le tisti segmenti, za katere imamo dovoljenje za dostop.
- 17. Možnost preklopa na aktivne iskalnike
- 18. Na postopkih, ki jih lahko aktiviramo z uporabo vročih tipk, izpis kombinacije tipk v zaslonskem namigu (npr. kombinacija tipk [Alt W] za preklop na aktivne iskalnike)
- 19. Gumbi z bližnjicami za izvedbo postopkov
- 20. Vklop/izklop COBISS Asistenta

Gumbi z bližnjicami za izvedbo postopkov.

Video prikazuje postopek dodajanja hitrih gumbov za izvajanje postopkov.

2.2 Iskalnik

V iskalniku COBISS Lib so združeni elementi iskalnika in delovnega področja. Seznam najdenih zapisov predstavlja delovno področje za izbrani vsebinski sklop in omogoča izvedbo postopkov, ki jih lahko izvajamo z izbranimi zapisi v tem sklopu.

Iskalnik ponuja naslednje možnosti:

≡	CL COBISS	Lib					SIKMB	DEV / 01 Knjižnio	ca Rotovž 🔒		3		A ²¹ A ¹⁵ C	? 0 4	izum_tanjat 0
88	Aktivni iskalniki	œ к/	NRT	O LOOK	VRAČ €	CASH									
€	Nabava	Preg	ledna	plošča Polje 9	96/997 z ×	Član 🐔 🎽	Gradivo	Naročil	o N ×					•	0
	Serijske publikacije	Inven	tarna š	itevilka (f) ali uki	azno iskanje ali	ključne besede	2							x 0	Q
Q	Elektronski viri	Polje	996/99	7	Status (q)	-0	× ¬	9 - odpisano >	-	-0			× ~	× 9	P P Q
•	Zaloga	Polje	996/99	n - 4 ~	Datum inv	entariz. (o)	~ = Y	Od: 01.01.20	19 1	Do: 31.12.	2019	=		×	1
-	Izposoja	Biblio	grafsk	i zapis 🗡 🗸 🗸	Založnik	¥	~ = K	mladinska*	-					× ×	•
10	Medknjižnična izposoja	Razvrst	itev:	Privzeto 🕕	~ IL	325							Moje	poizvedbe	~ • 🖻
00	Nastavitve in administracija	24	23	22 2 • + 100	20 19	27 Število zadetko	ov: 4.024								
0	Izpisi	6 🗖	T. št.	Indikator o	Vsi eleme o	Inventarn 0	Datum in o	Status (q) 🗧	Datum st 0	Stopnja d e	Način na 0	Dobavitel ¢	Cena (3) o	Oznaka fi e	Oznaka p
_			5	2 - Postavitev	INV\uPop\aČA	60071284	06.09.2019	5 - preusmerje	03.12.2020		c - dar	BRALEC	EUR 7,00	ji - CD - glasb	#60071280
			6	2 - Postavitev	INV\uPop\aČA	00973675	06.09.2019	5 - preusmerje	03.12.2020		c - dar	BRALEC	EUR 0,00	ar - tekstovno	#60071280
		25	7	2 - Postavitev	IPK\uP-3/-9\ar	00984460	31.12.2019		09.01.2020		c - dar	BRALEC	EUR 5,00		
			8	2 - Postavitev	ITe\uP-3/-9\aE	00971947	01.08.2019		09.08.2019		c - dar	BRALEC	EUR 5,00		
			9	2 - Postavitev	IDu\u821-31/-	00954637	24.01.2019		30.01.2019		c - dar	BRALEC	EUR 5,00		
			10	2 - Postavitev	IPK\uP-3/-9\a	00972769	20.08.2019		26.08.2019		c - dar	BRALEC	EUR 10,00		
			11	2 - Postavitev	IPK\uP-3/-9\al	00984463	31.12.2019		09.01.2020		c - dar	BRALEC	EUR 5,00		
			12	2 - Postavitev	IPK\uP-3/-9\al	00972992	22.08.2019		26.08.2019		c - dar	BRALEC	EUR 10,00		
		Корі	raj iz d	rugega polja	Inventariziraj	Pripravi no	v vzorec Ve	ži zvezke Ra	zveži zvezke	Zbriši polje	Dodaj prejeti	zvezek med nov	vosti Pokaž	ii polje v formatu	COMARC
			i polje	996, nastalo v n	abavnem posto	pku Razmi	oži polje 996/9	97 Izpiši nak	epke Vpiši o	opombo za izpo	sojo Obliku	j komplet P	okaži transakci	je 28	

Iskalnik v vsebinskem sklopu Polje 996/997 v aplikaciji COBISS Lib

- 1. Zavihki z imenom vsebinskega sklopa, v katerem smo iskali podatke od zadnje prijave v COBISS Lib (na sliki je aktiven iskalnik vsebinskega sklopa **Polje 996/997**)
- 2. Polje za iskanje po ključu (npr. po inventarni številki v iskalniku **Polje 996/997**), ključnih besedah ali iskanje z vpisom iskalne zahteve (ukazno iskanje)
 - Ukazno iskanje je mogoče v vsebinskih sklopih Gradivo, Polje 996/997 in Bibliografski zapis.
- 3. Gumb za izpis seznama iskalnih predpon, pripon in opis možnosti omejevanja in skeniranja
- 4. Spustni seznam z imenom vsebinskega sklopa, če je v iskalniku omogočeno iskanje po več sklopih hkrati
- 5. Spustni seznam za izbor iskalnega polja
- 6. Spustni seznam za izbiro operatorja EMPTY, NOT ali NOTEMPTY
- 7. Vnosna polja za vpis iskalne zahteve
- 8. Gumb za izvedbo iskanja
 - Če ne vnesemo iskalne zahteve, s klikom na ta gumb poiščemo vse zapise v izbranem vsebinskem sklopu.
- 9. Gumb za pregled pojmov
- 10. Gumb za odstranitev iskalnega polja
- 11. Gumb za dodajanje dodatnega iskalnega polja
- 12. Gumb za izbris celotne vpisane iskalne zahteve
- 13. Gumb za ponovitev zadnjega iskanja
- 14. Gumb za pretvorbo iskalne zahteve v ukazno iskanje
- 15. Spustni seznam za izbiro podatka, po katerem naj bodo razvrščeni rezultati iskanja Določimo lahko padajoči ali naraščajoči način razvrščanja.
- 16. Spustni seznam za izbiro shranjenih poizvedb

- 17. Gumb za dostop do urejanja shranjenih poizvedb
- 18. Gumb za shranitev poizvedbe
- 19. Gumb za določitev in izbor prikaza rezultatov iskanja
- 20. Gumb za dodajanje zapisa med bljižnjice
- 21. Gumb za nalaganje naslednjih 100 zapisov (privzeto se izpiše le prvih 20 zapisov)
- 22. Gumb za odpiranje pregledovalnika zapisa, pri čemer je treba predhodno označiti enega ali več najdenih zadetkov
- 23. Gumb za odpiranje <u>urejevalnika zapisa</u>, pri čemer je treba predhodno označiti en zadetek
- 24. Gumb za dodatne možnosti, pri čemer je treba predhodno označiti enega ali več najdenih zadetkov: izvoz v besedilno datoteko (.txt), izvoz v Excel (.xlsx), tiskanje ali pošiljanje na destinacije, dodajanje v izpisno vrsto in ponovno nalaganje zapisov iz baze podatkov (osveževanje)
- 25. Polje za označitev zadetka
- 26. Polje za označitev/odznačitev vseh naloženih zadetkov
- 27. Izpis števila najdenih zadetkov
- 28. Gumbi za izvajanje postopkov
- 29. Možnost prikaza aktivnih oz. odprtih iskalnikov

Če je v vsebinskem sklopu aktiven postopek za dodanje novega zapisa, se prikaže tudi gumb **Dodaj** , in sicer

pred gumbom **Uredi** *L* V iskalniku vsebinskega sklopa **Gradivo** je na razpolago tudi gumb **Prevzemi zapis** za prevzem zapisa iz vzajemne baze podatkov.

$igodoldsymbol{O}$ Označevanje želenega območja zadetkov

Če želimo označiti le območje zadetkov (npr. zadetke pri zaporednih številkah od 8. do 15. mesta), to storimo tako, da:

– najprej pritisnemo in držimo tipko <**Ctrl**> ter kliknemo na vrstico z zadetkom v iskalniku, ki naj bo zajet kot prvi v območju, ki ga želimo označiti; – nato pritisnemo in držimo tipko
<**Shift**> ter kliknemo na vrstico z zadetkom v iskalniku, ki naj bo v našem izbranem območju označen zadnji.

A Nalaganje zapisov v iskalnik

Novi zapis ali zapis, s katerim smo izvajali postopke, se naloži na vrh zadetkov iskalnika, torej kot prvi zadetek v iskalniku. Obenem se dodani zapis označi, program pa nas pomakne na ta zadetek v iskalniku.

🗥 Iskanje po enakih iskalnih poljih

Pri iskanju po enakih iskalnih poljih se med iskalnimi polji upošteva operator OR, če imajo vsa enaka iskalna polja izbran dodatni operator =. Drugače se med enakimi iskalnimi polji upošteva operator AND.

2.3 Urejevalnik

Deli in možnosti urejevalnika so:

Splošno Šolanje, zaposlitev	Članstvo	Info 2		
Številka izkaznice			Omejitev štev. izp. izvodov (I)	
0100010				
Nadrejeni član		6	Omejitev podaljš. (I)	
	Q	• Q		
lme *			Omejitev štev. rezervacij (I)	
Janez 👍				
Priimek *			Jezik opominov *	
Primer			domači jezik	~
Datum rojstva			Terjatve	
23.10.1994		Î	0,00 E	UR 🗸
Spol				
		~	Neporavnani opomin	
Državljanstvo			Izgubil gradivo (I)	
		~	0	
Ime in priimek skrbnika/poroka			Datum zadnjega obiska	
			02.08.2023	
Občina stalnega bivališča			Naslovi Alternativne identifi	kacijske številke >
070 - Maribor		~	_	
Občina stalnega naslova			Naslovi	
Maribor			Pn stalni naslov, Prešernova	+ Nov objekt
Kategorija *			6 En Janez.primer@gmail.con	A Uradi

Urejevalnik podatkov o članu

- 1. Naslovna vrstica urejevalnika z imenom vsebinskega sklopa
- 2. Zavihki urejevalnika
- 3. Ime podatka (Če je vnos podatka obvezen, je ime podatka označeno z zvezdico.) *
- 4. Vrednost podatka, ki jo vnašamo z vpisovanjem v vnosna polja ali okna za vnos vrednosti, z izbiro iz spustnih seznamov ali šifrantov, označevanjem potrditvenih polj ...
- 5. Možnost za vzpostavitev, pregled in brisanje povezave tega zapisa z drugimi zapisi
- 6. Vsebovani zapisi z možnostjo dodajanja, urejanja, brisanja in pregledovanja
- 7. Gumbi za izvedbo postopkov pri izbranem zapisu
- 8. Gumb V redu za shranitev zapisa
- 9. Gumb **Prekliči** za izhod iz urejevalnika brez shranjevanja sprememb v zapisu

2.4 Pregledovalnik

Pregledovalnik COBISS Lib omogoča pregledovanje zapisov in nalaganje izbranih zapisov v aktivni iskalnik, med bližnjice ali v zgodovino.

Deli in možnosti pregledovalnika so:

← → ↑ ↓ 2		
Osnovni prikaz MARC		
Ime atributa	Vrednost	^
COBISS.SI-ID:	58421	
Naslov:	Orli vzlete zgodaj	
Avtor:	Ćopić, Branko	
Jezik	slovenski	
Izdaja:		
Leto izida:	1977	
Opomba:	3	
Op. v obrazcih:		
Kraj založbe:	Ljubljana	
Založnik:	Mladinska knjiga	
Založniška št. (muzikalije):		
Bibliografski nivo:	monografska publikacija	
Fizični opis:		~
Bibliografski zapis: Orli vzlete	e zgodaj / Branko Ćopić ; prevedel Jože Zupančič ; [ilustriral .	^
 Polja 996/997 (18) 	4	
2 996; IN=45002620; SG=	IH\uP; 9 - odpisano	
z 996; IN=00207617; SG=	INp\uP\aĆOPIĆ, B.\5Orli; 9 - odpisano	
z 996; IN=00274242; SG=	INp\uP-3/-9\aĆOPIĆ, B.\5Orli vzlete	
z 996; IN=54000485 <u></u> G=	IPKK\iML\u821-3/-9\aCOPIĆ, B.\5Orli vzlete	

Pregledovalnik izbranega zapisa

- 1. Naslovna vrstica z imenom vsebinskega sklopa
- 2. Gumbi za pomik med zapisi: Nazaj, Naprej, Prejšnji in Naslednji
- 3. Izpis podatkov za izbrani zapis
- 4. Povezani zapisi
- 5. Gumb Izberi, ki izbrani zapis naloži v aktivni iskalnik
- 6. Gumb **Pokaži**, ki odpre pregledovalnik za izbrani povezani zapis
- 7. Gumb **Dodaj med bližnjice**, ki izbrani zapis doda med bližnjice
- 8. Gumb V zgodovino, ki izbrani zapis doda v zgodovino

V aktivnih iskalnikih lahko hkrati nalagamo le zapise iz istega vsebinskega sklopa. Če med povezanimi zapisi namesto posameznega zapisa označimo naziv povezanega vsebinskega sklopa in nato kliknemo gumb **Izberi**, se bo odprlo novo okno s tabelo zapisov v povezanem vsebinskem sklopu. Možnosti v tem oknu so enake, kot jih omogoča iskalnik v delu, kjer se izpiše rezultat iskanja.

2.5 Segment Izpisi

Segment Izpisi je umeščen na enako raven kot drugi segmenti aplikacije COBISS Lib.

V glavnem oknu tega segmenta so možnosti umeščene v posamezne zavihke:

88	Aktivni iskalniki	🖨 PRZ 📦 KAT													
€	Nabava	Priljubljeni Izpisi	Bibliografije Spremenljivke	Razvistitve Izvoz podatkov											
	Serijske publikacije	Sistemske definicije	Uporabniške definicije												
Q	Elektronski viri	1	Izpisi: Seznami					×							
	Zaloga	 Katalogizacija Podatki za nadaljnje Seznami 	Definicije izpisov												
6	Medknjižnična	2	Z-SEZ-01: Inventarna kniiga	0											
OS.	Nastavitve in	O Seznami	Z-SEZ-01: Inventarna knjiga (-SEZ-01: Inventaria kajiga L-SEZ-01: Inventaria kajiga (iskalnik)											
	administracija	O Statistike	Z-SEZ-01: Inventarna knjiga (izpis brez naslova)												
•	Izpisi	1	Z-SEZ-01: Inventarna knjuga (izpis brez naslova) (iskalnik)												
		📧 Serijske publikacije	Z-SEZ-02: Seznam odpisanega gradiva												
		O Seznami	Z-SEZ-02: Seznam odpisanega gradiva (iskalnik)												
		O Poraba sredstev O Statistike	Z-SEZ-03: Seznam serijskih po	ublikacij (slovenščina in drugi jeziki)											
			Z-SEZ-04: Seznam serijskih p	ublikacij											
		4	Z-SEZ-05: Seznam serijskih p	ublikacij po financerjih											
		Elektronski viri	Z-SEZ-06: Seznam serijskih po	ublikacij po financerjih (slovenščina in drugi jeziki)											
		Poraba sredstev	Z-SEZ-07: Izvoz podatkov v fe	ormatu MFERAC (tekoči)											
		O Statistike	Z-SEZ-08: Izvoz podatkov v fe	ormatu MFERAC (retrospektivni)											
		· Podatki za nadaljinje	Z-SEZ-09: Izvoz podatkov v fe	ormatu Dublin Core											
		5	Z-SEZ-10: Seznam polj 996/9	97 (polni format)											
		🖨 Zaloga	7.557-11: Saman noli 002 /r	olni formati											
		O Seznami O Poraba sredstev O Poslovne listine	Izbriši pripravljene izpise	Razišči pripravljene izpise	Dodaj med priljubljene	Pripravi izpis po urniku	Pripravi izpis	Zapri							

Izpisi v aplikaciji COBISS Lib

Na voljo so zavihki z naslednjimi možnostmi:

- 1. Priljubljeni izpisi (zavihek **Priljubljeni**), kjer lahko izbiramo med svojimi priljubljenimi izpisi in priljubljenimi izpisi na nivoju knjižnice
- 2. Vsi izpisi (zavihek Izpisi), kjer lahko izbiramo med sistemskimi in uporabniškimi definicijami izpisov
- 3. Bibliografije, kjer lahko pripravljamo izpise s tega področja
- 4. **Spremenljivke**, ki omogoča vpogled v spremenljivke (sistemske in uporabniške definicije) in njihovo urejanje
- 5. Razvrstitve, ki bo omogočal vpogled v razvrstitve in njihovo urejanje (Ta možnost še ni realizirana.)
- 6. **Izvoz podatkov**, ki poleg izvoza podatkov omogoča še vpogled v izvožene podatke Za uporabo te funkcionalnosti ni potrebno pooblastilo za delo v segmentu **Izpisi**.

Po kliku na ime posamezne skupine izpisov, spremenljivk ... se odpre novo okno, kjer lahko izbiramo med postopki, ki jih posamezna funkcionalnost omogoča. Označimo npr. izpis, s katerim želimo nekaj izvesti (7). Postopek nato izvedemo s klikom na ustrezen gumb (8); npr. na gumb **Pripravi izpis** za izvedbo priprave izpisa.

2.6 Zgodovina

S klikom na gumb ² se odpre okno **Zgodovina**, ki omogoča vpogled v zapise, s katerimi smo pri svojem delu izvajali postopke.

🖄 Število zapisov v zgodovini

V zgodovini se hrani največ 500 zapisov, s katerimi smo izvajali aktivnosti pri svojem delu. Ko je ta meja dosežena, se iz zgodovine začnejo samodejno brisati zapisi, ki so bili v zgodovino shranjeni najprej.

2.7 Bližnjice

Pri svojem delu lahko zapise iz različnih vsebinskih sklopov, ki jih pogosto ali večkrat uporabljamo, dodajamo med

bljižnice. Do njih dostopamo s klikom na gumb 🖄. Zapise lahko med bližnjice dodajamo z izborom zapisov v rezultatih iskanja v iskalniku in iz pregledovalnika.

Omejitev števila bližnjic

Največje število shranjenih bližnjic je 100. Ko je ta meja dosežena, se zapisi ne dodajajo več med bljižnice. V tem primeru je treba iz bližnjic izbrisati zapise, ki niso več aktualni za pogosto delo.

2.8 COBISS Asistent

Pri postopkih, ki jih redkeje ali prvič uporabljamo in ne vemo, kako in kaj, si lahko pomagamo s COBISS

Asistentom. Vključimo oz. izključimo ga s klikom na gumb ^C. Naš virtualni pomočnik se prikaže na desni strani uporabniškega vmesnika. Iz spustnega seznama izberemo priročnik, po katerem želimo iskati in v okno **Sporočilo** vpišemo vprašanje. Odgovor bo podan v jeziku vprašanja. Po prejetem odgovoru se aktivira gumb **Povezave do virov**, kjer dostopamo do povezav na celotna poglavja v priročniku, ki jih je algoritem določil kot najbolj relevantna glede na naše vprašanje.

Predstavitev COBISS Asistenta na konferenci COBISS.

Video prikazuje vključitev UI v sistem COBISS in delovanje COBISS Asistenta.

3 Posebno oblikovana okna

3.1 Okno Kartica

V oknu **Kartica** izvajamo postopke evidentiranja gradiva pri članu in oddelku, lahko pa dostopamo tudi do urejevalnika podatkov o članu in do lokalnega fonda gradiva knjižnice. To okno nadomešča okno **Gradivo domače knjižnice** v COBISS3.

zpor	sodi na	dom 🧕	IN/C	N	Potrdi	COBISS+	Catalog		iii Gr	adivo vseh odo	lelkov 👍 Oddelek	🛔 A	ndrej Novak
Vse	gradiv		soja Vrač	lo Rezervacije	Zadržano		Catalog [Alt K]						OLD
Poda	aljšaj	Vse		0~		Izposojeno (C): 4		Preteklo: 3 / Tr	enutna zamudnina: 52,50 €		0	Izkaznica	1302422
	T. št.	Gradivo					Drugi podatki		Podatki o izposoji		Podaljšanja	Kategorija:	zaposleni
1	1	C C	Jan knje	tko poročilo iz dolj lar, Drago e - leposlovje slovensi	go obleganega m ki 1997	esta ; dodatek Misijo	nar i Inventarna št.: 00313 SG=NV 821.163.6-9 JAJ	163 NČAR, D.	Datum statusa: Potek: Št. dni zamude:	03.08.2023 24.08.2023 178d		Članstvo: Obisk:	03.08.2024
	2	C C		Ilpso : patetičen ro lek, Vesna ige - leposlovje slover	eman ski 2007		Inventarna št.: 00679 SG=NV 821.163.6-31/-3	087 32 MILEK, V.	Datum statusa: Potek: Št. dni zamude:	03.08.2023 24.08.2023 178d		Naslovi: 🕕	Kicar 19D, 2250 Ptuj
			Ra	položena za Pariz	: prijatelju in njeg	jovi muzi			Datum statusa	03.08.2023		🖆 Blagajna	3,80 EUR
	3	C	Ma knji co	ek, Vesna je - leposlovje slovens ISS.SI-ID: 279760640	ai 2015		Inventarna št.: 00855 SG=NV 821.163.6-9 MI	111 LEK, V.	Potek: Št. dni zamude:	24.08.2023 178d		Opomba	Pozabil dežnik.
1	4	C C	Galjot : roma Jančar, Drago knjige - leposlo colliss st-ib: 1	n je slovenski 1978			Inventarna št.: 40016- SG=NV (PO) 821.163.6-	430 31/-32 JANČAR, D.	Datum statusa: Potek:	05.04.2024 26.04.2024		E-obveščanje	alban.winterleitner@
			000000011011			0						Gesl	o Moja knjižnica
												Transakcije	E-dokumenti
												Opomini	Obvestila
												Stalne rezervacij	e Inventar
		-										Made	cioscosi colintilo

Okno Kartica - zavihek Izposoja

Funkcionalnosti okna Kartica so:

- 1. Informacija o članu oz. oddelku, za katerega imamo odprto evidenco gradiva
- 2. Spustni seznam za izbiro postopka, ki ga bomo izvedli z gradivom (npr. izposoja, vračilo, rezervacija ...)
- 3. Gumb za odpiranje kataloga knjižnice v COBISS+
- 4. Gumb za odpiranje iskalnika po fondu gradiva za izposojo Najdeno gradivo lahko na osnovi izbora izposodimo, rezerviramo ...
- 5. V primeru obstoja hitrih tipk za ta postopek na gumbih za izbor postopkov v zaslonskem namigu prikaz kombinacije hitrih tipk
- 6. Možnost prikaza gradiva vseh oddelkov (v knjižnici z oddelki)
- 7. Gumb za preklop med oddelki knjižnice (v knjižnici z oddelki)
- 8. Zavihki gradiva, evidentiranega pri članu (po statusih gradiva) Vedno sta vidna zavihka **Vse gradivo** in **Izposoja**, drugi zavihki so vidni le, kadar so pri članu evidentirani gradivo posameznega statusa, inventar ali spletni viri.
- 9. Gumbi za postopke, ki jih lahko izvedemo z evidentiranim gradivom na osnovi izbora v seznamu (npr. podaljšanje roka izposoje, izposoja rezerviranega prostega izvoda) Postopki so različni glede na izbrani zavihek.
- 10. Spustni seznam za preklop med možnimi prikazi evidentiranega gradiva (npr. gradiva, evidentiranega na tekoči dan)
- 11. Gumb za pripravo in tiskanje ali pošiljanje zadolžnice
- 12. Možnost označitve gradiva, s katerim želimo izvesti postopek
- 13. Glavni del okna s podatki o evidentiranem gradivu
- 14. Postopki, ki jih lahko izvajamo z evidentiranim gradivom (pred tem označimo izvod, pri katerem želimo izvesti postopek)
- 15. Podatki o članu, od koder lahko prehajamo v urejevalnik podatkov o članu ali izvajamo posamezne metode za izbranega člana (npr. vpogled v transakcije pri članu)

igvee Dostop do izvedbe postopkov z gradivom

Postopke, ki jih lahko izvajamo z gradivom, izbiramo iz spustnega seznama; gl. št. **4** na zgornji sliki.

Izvedbo posameznih postopkov v oknu **Kartica** lahko aktiviramo s hitrimi tipkami, tako npr. s kombinacijo tipk **<Alt + I>** aktiviramo postopek izposoje na dom.

S klikom na naziv posameznega zavihka se v spustnem seznamu aktivira postopek, ki ga lahko na tem zavihku izvedemo, tako npr. klik na ime zavihka **Izposoja** aktivira postopek *Izposodi na dom*, klik na ime zavihka **Vračilo** aktivira postopek *Vrni/Briši* ...

3.2 Izvoz podatkov

Do funkcionalnosti izvoza podatkov dostopamo v segmentu **Izpisi** na zavihku **Izvoz podatkov**. Na tem zavihku lahko dostopamo tudi do datotek z izvoženimi podatki.

A Dostop do izvoza podatkov

Za uporabo te funkcionalnosti ni potrebno pooblastilo za delo v segmentu Izpisi.

Glavno okno **Izvoz podatkov** ima obliko dvojnega okna, kjer v levem oknu izberemo podatke, za katere želimo izvoz podatkov, izberemo pa tudi možnost priprave poizvedb ali filtrov. Po kliku na možnost **Dodaj** ali **Dodaj vse** se podatki, ki jih bomo izvozili, premaknejo v desno okno.

Funkcionalnosti v oknu za izvoz podatkov so naslednje:

Izvoz podatkov - Polje 996/997			×							
✓ Z Polje 996/997										
GR Izposojeno/rezervirano (Rezervacija gradiva)										
> P Član (Partner)										
> os Član (Kontaktna oseba)										
> od Član (Kontaktni oddelek)										
> Clan (Član)										
> od Član (Oddelek)										
Dodaj vse » 🚺 Dodaj >		< Odstrani 5 « Odstrani vse								
leizbrano - Polje 996/997		Izbrano								
Q Polje 996/997	Â	Bibliografski nivo (Bibliografski zapis)								
ABC in drugo - 1. del (d\a)		ISBN (Bibliografski zapis)								
ABC in drugo - 2. del (d\5)		Kraj izida (Bibliografski zapis)								
Cena (3)		Založnik (Gradivo) 6								
COBISS.SI-ID 2		Avtor (Polje 996/997)								
Datum odpisa letnika		Datum inventariz. (o) (Polje 996/997)								
Datum statusa (t)		Leto izida (Polje 996/997)								
Dobavitelj (2)		Naslov (Polje 996/997)								
Duainica (d/d)	~									
		Izvozi Dodaj podpolja Upor, atributi Poišči Shrani	Izhod							

Okno Izvoz podatkov

- 1. Izbrani vsebinski sklop
- 2. Podatki vsebinskega sklopa, kjer s klikom na ime podatka označimo tiste, ki jih želimo vključiti v izvoz
- 3. Gumb za oblikovanje poizvedbe ali filtra
- 4. Gumba za dodajanje podatkov v izvoz
- 5. Gumba za odstranitev podatkov iz izvoza podatkov
- 6. Podatki, ki smo jih izbrali za izvoz podatkov
- 7. Gumb za izvedbo izvoza podatkov
- 8. Gumb za dodajanje podpolja
- 9. Gumb za vključitev uporabniško definiranih atributov
- 10. Gumb za izvedbo iskanja
- 11. Gumb za shranjevanje definicije izvoza podatkov

3.3 Iskalnik Katalog

V COBISS Lib za potrebe iskanja gradiva uporabljamo katalog knjižnice v COBISS+. Po izboru možnosti **COBISS**+ (npr. v oknu **Kartica**) se odpre katalog v COBISS+ za lokalno bazo podatkov, v katero smo prijavljeni. V primeru knjižnice z oddelki se odpre katalog za oddelek, v katerega smo prijavljeni v COBISS Lib.

🖓 Rezervacija gradiva

Če želimo rezervirati gradivo na osnovi izbora iz kataloga COBISS+, to storimo tako, da pregledamo podrobne podatke o zalogi in od tam skopiramo inventarno številko gradiva, ki ga želimo rezervirati.

Za potrebe iskanja gradiva po fondu, ki ga ima knjižnica na razpolago za izposojo, je iz okna **Kartica** člana ali oddelka s klikom na gumb **Katalog** omogočen dostop v iskalnik po tem gradivu. Po fondu gradiva iščemo na enak način, kot iščemo gradivo v iskalniku **Polje 996/997**.

Med najdenimi izvodi gradiva lahko označimo enega ali več izvodov in izvedemo naslednje postopke:

- izposoja na dom
- rezervacija
- izposoja v čitalnico
- rezervacija za čitalnico
- vpogled v stanje izbranega izvoda

igvee Iskanje z uporabo pametne vrstice

V prvem iskalnem polju iskalnika **Katalog** lahko v polju *Inventarna številka (f) ali ukazno iskanje ali ključne besede* iščemo po fondu gradiva z vpisom inventarne številke, avtorja ali naslova gradiva.

3.4 Okno Koledar v vzorcu izhajanja

V COBISS Lib se okno za urejanje datumov prejemov zvezkov razlikuje od okna **Koledar izhajanja** v COBISS3. Razlike so naslednje:

- pogled v koledarju je vedno na dnevnem nivoju;
- pričakovani zvezki so označeni z zeleno;
- združeni zvezki so označeni z rumeno;
- datumi, ko zvezki ne izidejo, niso označeni;
- združevanje zvezkov v dvojne, trojne številke se izvaja le pri kontroli dotoka, in ne več v koledarju;
- določitev, kdaj je zvezek izdan oz. kdaj zvezek ne izide, je možna na posamezen datum ali za dan v tednu;
- možno je označiti, da publikacija ne izhaja med prazniki.

2024																								
Landaust inhal	Dooi measak orida	Varas utia da	:			8	januai	r					1	februa	r						marec	:		
daguna V	prvi zvezek prica	vzorec veija do		pon	tor	sre	čet	pet	sob	ned	pon	tor	sre	čet	pet	sob	ned	pon	tor	sre	čet	pet	sob	ne
dnevno ~	01.01.2024	01.01.2025		1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4					1	2	
				8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	4	5	6	7	8	9	1
zdano	Dodaj	2		15	16		18		20	21	12	13		15	16	17	18	11	12				16	Ŀ
				22	23		25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	18	19	20	21	22	23	1
Ni izdano	Dodai			29	30	31					26	27	28	29				25	26	27	28	29	30	
	bookij						april							maj							junij			
zberi	Teden v mesecu	Dan v tednu		000	tor	CT.P.	čet	pet	sob	ned	000	tor	sre.	čet	net	sob	ned	000	tor	sre	čet	net	sob	
Dan v tednu 🛛 🗠	vsak 🗸	nedelja 🛛 🕹		1	2	310	4	s	500	7	pon	001	1	2	Per	300	5	pon	101	216	CCL	per	1	í.
lah sai	Datum			8	9		11		13	14	6	7		6	10	11	12	3	4	5	6	7	-	
Datum	ot of 2024			15	16		18		20	21	13	14				18	19	10	11					1
Datum	01.01.2024	3	Н.	22	23		25		27	28	20	21				25	26	17	18					1
zberi	Datum	-	ш	29	30						27	28						24	25	26				í
Datum ~	02.01.2024			_			iulii							avous				_		50	otemb	per		
															-									
Zberi	Datum	5		pon	tor	sre	cet	pet	sob	ned	pon	tor	sre	cet	pet	sob	ned	pon	tor	sre	cet	pet	SOD	n
Datum ~	08.02.2024				2		4		0			6	-			3						6	7	
Izberi	Datum			15	16		10		20	21	12	12		10	16	17	10	-	3					١.
Datum 🗸	31.03.2024			22	22		25		20	28	10	20	21	22	23	24	25	16	10				21	١.
				29	30			20			26	27				31	~	23	24				28	
Izberi	Datum			-		1							1	1	1	1		30			-		-	
Datum ~	01.04.2024						ktobe	ar.					24	oversh	er					d	ecemb	er		
zberi	Datum													- rentile						ŭ	- eventile			
Datum ~	27.04.2024			pon	tor	sre	ćet	pet	sob	ned	pon	tor	sre	čet	pet	sob	ned	pon	tor	sre	čet	pet	sob	n
				-	1		3		5	6					1	2	3	-						
eberi	Datam			7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	1.8		10	2	3	4	5	6	1	

Okno Koledar v vzorcu izhajanja

- 1. Podatki o pogostnosti in obdobju izhajanja
- 2. Določitev izida zvezka, predvsem pri pogostnostih ni znano, nedoločeno, drugo
- 3. Določitev, kdaj zvezek ni izdan
- 4. Določitev, da publikacija ne izhaja ob praznikih

4 Segment Nastavitve in administracija

V segmentu **Nastavitve in administracija** so na razpolago funkcionalnosti segmenta COBISS3/Upravljanje aplikacij in funkcionalnosti, ki so v COBISS3 pri možnosti **Sistem**.

V tem segmentu je na razpolago tudi možnost za nastavljanje hitrih gumbov za izvajanje postopkov.

⚠ Dostop do segmenta Nastavitve in administracija

Dostop do segmenta je omogočen vsem uporabnikom, vendar so za izvedbo posameznih postopkov (npr. urejanje podatkov o partnerjih) potrebna posebna pooblastila.

V segmentu **Nastavitve in administracija** urejamo nastavitve za naslednje vsebinske sklope:

- Domača knjižnica
- Partner
- Kontakt
- Uporabniki sistema
- Nastavitve
- Pregled obdelav osebnih podatkov (ZVOP)
- Sporočila
- Strežnik

Omogočeno je tudi iskanje po bazi podatkov COLIB.

4.1 Nastavitev hitrih gumbov za izvajanje postopkov

Za pohitritev dela v COBISS Lib si lahko za vnaprej določene postopke, ki jih izvajamo najpogosteje, nastavimo in aktiviramo gumbe za hiter dostop do izvajanja teh postopkov. Gumbe dodajamo in jih poimenujemo sami; vezani so na uporabniško ime.

Postopek

- 1. V sklopu **Nastavitve** izberemo postopek **Nastavi bližnjice za postopke**. Odpre se okno **Urejevalnik bližnjic do postopkov**.
- Po kliku na gumb Dodaj se odpre okno za nastavitev hitrih gumbov.
 Z miško označimo postopek, za katerega želimo nastaviti bližnjico. Za vsako bližnjico na levi strani okna v rubriki Oznaka postopka vpišemo največ 4-mestno poimenovanje tipke za bljižnico do postopka, pri možnosti Aktivnost pa s klikom v potrditvenem okencu označimo, ali naj bo bližnjica aktivna ali ne.
- 3. Nastavitve shranimo s klikom na gumb **V redu**. Vrnemo se v okno **Urejevalnik bližnjic do postopkov**.
- 4. Po kliku na gumb **Izhod** se bo gumb z vnaprej določeno ikono in vpisanim poimenovanjem dodal pod naslovno vrstico aplikacije COBISS Lib.

Urejamo lahko tudi vrstni red gumbov ali pa jih izbrišemo. Te možnosti so na razpolago v ukazni vrstici okna **Urejevalnik bližnjic do postopkov**.

A Hitra gumba za spremembo oddelka in odpiranje okna GDK

V COBISS Lib je dostop do postopka za spremembo oddelka knjižnice urejen v obliki gumba v naslovni vrstici okna aplikacije, metoda **Gradivo domače knjižnice** pa je nadomeščena z metodo **Kartica**. Zato za ta dva postopka nastavitev hitrih gumbov v COBISS Lib ni podprta in bosta oba hitra gumba, če smo ju imeli nastavljena v COBISS3, v COBISS Lib po shranitvi nastavitev bljižnic umaknjena.

5 Nasveti pri delu v COBISS Lib

PODROČJE DELA	NASVETI
Nastavitev velikosti prikaza v vmesniku	Velikost prikaza urejamo z možnostjo Povečaj oz. Zoom v spletnem brskalniku.
Skrivanje imen segmentov	S klikom na ikono ≡ lahko skrijemo segmente programske opreme. Tako povečamo delovni prostor. S ponovnim klikom na to ikono se segmenti ponovno prikažejo.
Prikaz področja z odprtimi iskalniki – delovno področje	V COBISS Lib je delovni prostor nadomeščen s funkcionalnostmi iskalnikov v COBISS Lib. Zapisi, s katerimi izvajamo akcije, se naložijo v del iskalnika s prikazanimi rezultati iskanja. Pri tem se odpre toliko isklanikov, kot je vsebinskih sklopov, s katerimi smo izvajali akcije v COBISS Lib. To pomeni, da so zapisi, s katerimi smo delali, zbrani po posameznih iskalnikih. Do teh iskalnikov dostopamo s klikom na ikono
Nastavitev gumbov za posamezne postopke	Za nekatere izmed najpogosteje izvajanih funkcionalnosti v segmentu Nastavitve in administracija v vsebinskem sklopu 6 – Nastavitve s postopkom Nastavi bljižnice za postopke nastavimo gumbe, ki se umestijo pod naslovno vrstico COBISS Lib. Gumbi so vidni v vseh segmentih.
Označevanje območja zapisov v iskalniku, pregledovalniku	Najprej pritisnemo in držimo tipko <ctrl></ctrl> ter kliknemo na vrstico z zadetkom v iskalniku oz. zapisom v pregledovalniku, ki naj bo zajet kot prvi v območju, ki ga želimo označiti; nato pritisnemo in držimo tipko <shift></shift> ter kliknemo na vrstico z zadetkom oz. zapisom, ki naj bo v našem izbranem območju označen zadnji.
Povezani zapisi	Povezane zapise (npr. v iskalniku) pregledamo s klikom na gumb , ki odpre pregledovalnik izbranega zapisa. V spodnjem delu okna so prikazani povezani izpisi, ki jih lahko pregledujemo, naložimo, shranimo med priljubljene ali dodamo v zgodovino.
Prevzemanje zapisa	Pri prevzemanju zapisa se za potrebe urejanja omejenega nabora podatkov samodejno (na novem zavihku brskalnika) odpre aplikacija COBISS Cat , kjer se ponudi možnost Urejanje omejenega nabora bibliografskih podatkov . Podatke uredimo in shranimo. Nato zavihek spletnega brskalnika zapremo, saj se COBISS Cat za vsako prevzemanje zapisa odpre v novem zavihku spletnega brskalnika. Za hitrejši dostop do možnosti za prevzemanje zapisov je v iskalniku Gradivo dodan gumb Prevzemi zapis za izvedbo tega postopka.
Gradivo domače knjižnice	Postopek Član / Gradivo domače knjižnice iz COBISS3 je v COBISS Lib nadomeščen s postopkom <mark>Kartica</mark> .
Katalog v izposoji	V COBISS Lib je ta možnost nadomeščena z možnostjo Katalog . Ta možnost je dostopna v oknu Kartica , kjer je na razpolago tudi gumb COBISS+ , ki odpira katalog knjižnice v COBISS+.
Segment Nastavitve in administracija	V tem segmentu so na razpolago funkcionalnosti segmenta COBISS3/Upravljanje aplikacij in funkcionalnosti, ki so v COBISS3 pri možnosti Sistem .
Izvoz podatkov	Funkcionalnost Izvoz podatkov je v segmentu Izpisi na zavihku Izvoz podatkov . Do izvoženih datotek lahko tudi v COBISS Lib dostopamo z možnostjo Datoteke z izvoženimi podatki , ki je na razpolago na tem zavihku. Datoteke se hranijo samo 7 dni od nastanka, nato so izbrisane.
Datoteke z izvoženimi podatki	Pri možnosti Datoteke z izvoženimi podatki , ki je na zavihku Izvoz podatkov , so dostopne tudi datoteke z izpisi, ki smo jih pripravili in odprli v formatu PDF. Datoteke se hranijo samo 7 dni od nastanka, nato so izbrisane.
Inventar	V COBISS Lib se funcionalnost izposoje inventarja izvede iz okna Kartica izbranega člana tako, da se v desnem delu tega okna pri podatkih o članu klikne gumb Inventar . Podatki o inventarju so vidni v oknu Kartica na zavihku Inventar .

DODDOČ

DELA	NASVETI
Težave pri tiskanju	V primeru težav pri tiskanju (npr. nalepka ali zadolžnica se ne natisne) je treba preveriti: – urejenost logičnih destinacij (segment Nastavitve in administracija / sklop 6 – Nastavitve / Logične destinacije) – ali je tiskalnik lokalno ali mrežno priključen (preverite pri skrbniku vaših naprav) – ali je za potrebe tiskanja na mrežne tiskalnike urejen poseben <i>user</i> (preverite pri skrbniku vaših naprav) – delovanje servisa COBISS DGW (segment Nastavitve in administracija / sklop 9 – Strežnik / Testiraj povezavo s COBISS DGW)

⚠ Uporaba tipk *Nazaj* in *Ponovno naloži stran* (*Reload*, *F5*) v spletnem

brskalniku pri delu v COBISS Lib

Tipki **Nazaj** in **Ponovno naloži stran** ponovno naložita aplikacijo COBISS Lib in nas vrneta na pregledno ploščo, vse neshranjene spremembe se s tem izgubijo. Zato uporabo teh dveh možnosti odsvetujemo. Prav tako smo pozorni na to, da COBISS Lib nimamo odprtega v več kot enem zavihku v brskalniku.

6 Seznam bližnjic (hitrih tipk) za izvedbo nekaterih postopkov

Hitre tipke (angl. *keyboard shortcuts*) lahko uporabljamo v različnih delih uporabniškega vmesnika aplikacije COBISS Lib:

- v glavnem oknu
- v iskalnikih
- v oknu Kartica
- v oknu Katalog

in v veliki meri delujejo v kombinaciji s tipko Alt.

Pri postopkih, kjer je vključena možnost uporabe hitrih tipk, se ponekod le-ta izpiše v obliki zaslonskega namiga, ko se z miško postavimo na ime postopka.

6.1 Hitre tipke v glavnem oknu COBISS Lib

Hitre tipke delujejo ne glede na izbrani segment, vendar je delovanje omejeno na morebitna zahtevana pooblastila za izvedbo posameznega postopka oz. je vezano na nastavitve posamezne knjižnice.

BLIŽNJICA (HITRE TIPKE)	POSTOPEK, METODA	ОРОМВА
<alt +="" d=""></alt>	Gradivo / Kontrola dotoka	
<alt +="" g=""></alt>	Polje 996/997 / Preglej	
<alt +="" i=""></alt>	Član / Kartica	
<alt +="" s=""></alt>	Član / Evidentiraj obisk	
<alt +="" v=""></alt>	Neprosto gradivo / Vrni, briši	
<alt +="" a=""></alt>	Neprosto gradivo / Vrni z zadržkom	
<alt +="" m=""></alt>	Mesto za obdelavo rezervacij / Spremljanje in obdelava rezervacij prostega gradiva	
<alt +="" p=""></alt>	Mesto za prevzem gradiva / Pripravi gradivo za prevzem ali dostavo	
<alt +="" n=""></alt>	Račun / Poravnaj terjatev za nečlana	
<alt +="" 0=""></alt>	Oddelek	Sprememba oddelka knjižnice; samo v knjižnicah z oddelčno organizacijo izposoje
<alt +="" c=""></alt>	Stanje blagajne / Odpri blagajniški predal	
<alt +="" k=""></alt>	Gradivo / Katalog	
<alt +="" h=""></alt>	Gradivo / Prevzemi gradivo iz COBIB-a	
<alt +="" b=""></alt>	Oddelek / Prenesi gradivo (bibliobus)	
<alt +="" w=""></alt>	Aktivira možnost Aktivni iskalniki	
<d></d>	vpis tekočega datuma ali datuma, ki je za en dan novejši od vpisanega datuma	format vnosnega polja je <i>dd.mm.llll</i>

BLIŽNJICA (HITRE TIPKE)	POSTOPEK, METODA	ОРОМВА
<w></w>	vpis datuma, ki je za en teden novejši od tekočega ali vpisanega datuma	format vnosnega polja je <i>dd.mm.llll</i>
<m></m>	vpis datuma, ki je za en mesec novejši od tekočega ali vpisanega datuma	format vnosnega polja je <i>dd.mm.llll</i>
<shift +="" d=""></shift>	vpis datuma, ki je za en dan starejši od tekočega ali vpisanega datuma	format vnosnega polja je <i>dd.mm.llll</i>
<shift +="" w=""></shift>	vpis datuma, ki je za en teden starejši od tekočega ali vpisanega datuma	format vnosnega polja je <i>dd.mm.llll</i>
<shift +="" m=""></shift>	vpis datuma, ki je za en mesec starejši od tekočega ali vpisanega datuma	format vnosnega polja je <i>dd.mm.llll</i>
F1	Aktivira se kontekstna pomoč za okno v katerem se nahajamo.	Pogoj je, da obstaja priročnik v ustrezni obliki.
F8	Aktivira gumb Odčitaj RFID , kjer je na voljo.	Knjižnica uporablja RFID in so na delovni postaji urejene vse potrebne nastavitve.
F12	Aktivira gumb npr. MPOS , kjer je na voljo.	Knjižnica uporablja specifično identifikacijo članov / plačevanje npr. Urbana,

Uporaba hitrih tipk.

Video prikazuje uporabo nekaterih največkrat uporabljenih hitrih tipk v COBISS Lib.

6.2 Hitre tipke v iskalnikih

V vseh iskalnikih poleg hitrih tipk, ki so na razpolago v glavnem oknu COBISS Lib, delujejo še hitre tipke za naslednje postopke:

BLIŽNJICA (HITRE TIPKE)	POSTOPEK, METODA	ОРОМВА
<alt +="" u=""></alt>	Uredi	
<alt +="" j=""></alt>	Pokaži	
<alt +="" i=""></alt>	Kartica	Brez izbire člana v iskalniku Član – odpre se okno Iskanje po ključu
<alt +="" q=""></alt>	Kartica	Samo v iskalniku Član , kjer se za izbranega člana odpre okno Kartica

6.3 Hitre tipke v oknu Kartica

BLIŽNJICA (HITRE TIPKE)	POSTOPEK, METODA	ОРОМВА
<alt +="" i=""></alt>	Izposodi na dom	
<alt +="" v=""></alt>	Vrni / Briši	
<alt +="" a=""></alt>	Zadrži	

BLIŽNJICA (HITRE TIPKE)	POSTOPEK, METODA	ОРОМВА
<alt +="" p=""></alt>	Podaljšaj	
<alt +="" r=""></alt>	Rezerviraj na dom	
<alt +="" k=""></alt>	Katalog	
<alt +="" g=""></alt>	Preglej	
<alt +="" c=""></alt>	COMARC	
<alt +="" d=""></alt>	Zadolžnica	
<alt +="" 0=""></alt>	Oddelek	Sprememba oddelka knjižnice; samo v knjižnicah z oddelčno organizacijo izposoje
<alt +="" e=""></alt>	Uredi	Odpiranje urejevalnika Član za urejanje podatkov o članu
<alt +="" x=""></alt>	Blagajna	
<alt +="" q=""></alt>	Inventar	Aktiviranje možnosti evidentiranja postopkov z inventarjem pri izbranem članu
<alt +="" n=""></alt>	Opomba	
<alt +="" l=""></alt>	Gradivo vseh oddelkov	Označi možnost prikaza gradiva vseh oddelkov; samo v knjižnicah z oddelčno organizacijo izposoje.
<alt +="" s=""></alt>	Izposodi v čitalnico	
<alt +="" u=""></alt>	Rezerviraj v čitalnico	
F8	Aktivira gumb Odčitaj RFID , kjer je na voljo.	Knjižnica uporablja RFID in so na delovni postaji urejene vse potrebne nastavitve.

6.4 Hitre tipke v oknu Katalog

BLIŽNJICA (HITRE TIPKE)	POSTOPEK, METODA	OPOMBA
<alt +="" g=""></alt>	Preglej	
<alt +="" i=""></alt>	Izposodi na dom	
<alt +="" r=""></alt>	Rezerviraj na dom	
<alt +="" s=""></alt>	Izposodi v čitalnico	
<alt +="" u=""></alt>	Rezerviraj v čitalnico	

A Opozorilo

Hitre tipke v oknu **Katalog** so na voljo kadar v katalog dostopamo iz okna **Kartica**.

7 Začetek dela v COBISS Lib

Funkcionalnosti v programski opremi lahko izvajate tako v COBISS3 kot tudi v vmesniku COBISS Lib. To pomeni, da bodo vse spremembe, ki bodo narejene v COBISS3, takoj vidne tudi v COBISS Lib in obratno (npr. ažurirani podatki o zalogi, spremembe v evidenci gradiva člana ...). Pri delu v COBISS Lib se bodo upoštevale tudi nastavitve parametrov, ki so bili za vašo knjižnico vključeni že za delo v COBISS3.

Postopek izvajanja funkcionalnosti je v COBISS Lib kar se da podoben COBISS3, le vmesnik je drugačen. To pomeni, da lahko pri delu še naprej uporabljamo uporabniško dokumentacijo, ki je pripravljena za COBISS3. Okna, ki so pripravljena povsem na novo (kot npr. okno **Gradivo domače knjižnice**, ki je v COBISS Lib nadomeščeno z oknom **Kartica**), so na kratko predstavljena v poglavju Posebno oblikovana okna.

V nasprotju s prehodom iz COBISS2 na COBISS3 poseben prehod iz COBISS3 na COBISS Lib ne bo potreben, tako da odpadejo koraki, kot so:

- vzpostavitev testnega okolja in prenos podatkov
- kontrola pravilnosti prenesenih podatkov
- potrditev pravilnosti prenesenih podatkov
- odločitev za datum izvedbe pravega prehoda
- itd.

To pomeni, da lahko začnete delati v aplikaciji COBISS Lib takoj po namestitvi. Sami se lahko odločite, katere postopke boste začeli najprej izvajati v COBISS Lib, katere pa kasneje. Predlagamo, da v COBISS Lib čim prej začnete izvajati funkcionalnosti, ki jih pri svojem delu najpogosteje uporabljate.

Sočasno delo v COBISS3 in COBISS Lib bo možno še nekaj časa.

V primeru neustreznega delovanja ali manjkajoče funkcionalnosti nas o tem čim prej obvestite na e-naslov podpora@izum.si.